

Provinciehuis
Postbus 90602
2509 LP Den Haag
T 070 - 441 66 11
www.zuid-holland.nl/contact

Datum
14 juli 2026

Ons kenmerk
PZH-2026-893805213
DOS-2022-0006637

Bijlagen
0

Aan Provinciale Staten

Onderwerp:

Behandelvoorstel motie 2015 - Toekomstbestendige ruimte voor werk

Geachte Statenleden,

In de vergadering van Provinciale Staten van 3 juni 2026 heeft u de motie 2015 - Toekomstbestendige ruimte voor werk (ingediend door D66, CDA, PRO en ChristenUnie) aangenomen. Hierin verzoekt u het college om:

1. De visie van Zuid-Holland met de “licence to operate” te vertalen per regio voor een sterke economie van de toekomst die past bij de regionale ruimtevraag,
2. De economie rondom de internationale campussen ook te beschouwen als ondersteunende functie of uitbreiding van innovatieve activiteiten,
3. De behoefteramingen per regio dusdanig op te stellen dat:
 - a. De daadwerkelijke bezetting wordt aangescherpt, niet alleen de maximale theoretische bezetting van een bedrijventerrein,
 - b. Een optelsom te maken van activiteiten die passen bij een toekomstbestendige economie in Zuid-Holland,
 - c. Er recht wordt gedaan aan het lokale economische ecosysteem, in het bijzonder rondom de campussen, in balans met stadsverzorgende economie,
 - d. Er een balans wordt gevonden op regionaal niveau met oog voor ondersteunende functies,
 - e. Daarbij het belang van de kleine bedrijventerreinen niet vergeten wordt,
4. Op basis van bovenstaand, de compensatieplicht per regio uit te werken, met doel een regionale en provinciale bloeiende economie,
5. Ervoor te zorgen dat de visies op toekomstige ruimtelijke-economische ontwikkelingen goed en eerlijk opgesteld worden in elke regio. Desnoods kan de provincie hierin ondersteunen.

Daarbij constateert u dat:

- Zuid-Holland een aantrekkelijk vestigingsklimaat biedt aan economische activiteiten en ruimte voor werk wil reserveren,
- De welvaart van onze inwoners mogelijk wordt gemaakt door goed werk te vinden, via een gezond economisch ecosysteem,
- De economie in Zuid-Holland divers is en om meerdere werkmilieus vraagt,

- Vele bedrijventerreinen verouderd en/of onderbezet zijn, waardoor de daadwerkelijke bezetting niet in lijn is met de oorspronkelijke milieucategorie,
- Provincie Zuid-Holland vele parels kent, waaronder twee campussen van internationale betekenis: Delft en Leiden,
- De Provincie Zuid-Holland een toekomstbestendig vestigingsklimaat wil realiseren, mede door de opstelling van regionale behoefte ramingen voor economische activiteiten. Echter zijn deze pas in de loop van 2026 en 2027 per regio beschikbaar,
- De regionale samenwerking niet even sterk is, waardoor Gemeenten de Provincie om hulp vragen wanneer de coördinatie tekortschiet,

Daarnaast overweegt u daarbij dat:

- De ruimte in Zuid-Holland beperkt is, waardoor keuzes noodzakelijk zijn,
- Provincie Zuid-Holland wil werken aan een economie van de toekomst, waar we kiezen voor de bedrijven die passen bij onze visie. De visie borduurt voort op de 'licence to operate' maar deze is nog niet rijp voor besluitvorming,
- Provincie Zuid-Holland wil sturen op het juiste bedrijf op de juiste plek,
- Ruimte voor werk zeer beperkt is, in het bijzonder voor hoge milieucategorie bedrijventerrein,
- De verduurzaming van de economie maakt dat bedrijven 'zakken' van milieucategorie wanneer ze elektrificeren of efficiënter werkproces inrichten

Wij danken u voor deze motie. De motie sluit aan op bestaande of voorgenomen (beleids)inzet. De uitvoering vindt plaats binnen lopende trajecten, waaronder de regionale behoefte-ramingen, de regionale bedrijventerreinenstrategieën, de NOVEX-gebiedsprocessen en de uitwerking van de Regionale Economische Visie. Hieronder lichten wij per dictum toe hoe wij invulling geven aan de motie.

1. De visie van Zuid-Holland met de "licence to operate" te vertalen per regio voor een sterke economie van de toekomst die past bij de regionale ruimtevraag,

Op 6 maart 2024 hebben Provinciale Staten het Ruimtelijk Voorstel *Ruimtelijke Koers voor Zuid-Holland* vastgesteld. Momenteel werken wij dit voorstel gebiedsgericht uit. Dit doen wij samen met gemeenten, waterschappen en andere partners. Over dit proces bent u recent geïnformeerd (PZH-2026-893565733; DOS-2022-0003410). Daarbij wordt per regio ook invulling gegeven aan de ruimtelijk-economische opgave, waaronder de vraag aan welke economische ontwikkelingen we ruimte willen bieden. De 'license to operate' van economische ontwikkelingen vormt daarbij een belangrijk onderwerp van gesprek. Ook is dit onderwerp van gesprek in andere gesprekken die we met de regio's voeren over ruimtelijk economische ontwikkelingen. Hiermee geven wij uitvoering aan het eerste verzoek uit de motie.

2. De economie rondom de internationale campussen ook te beschouwen als ondersteunende functie of uitbreiding van innovatieve activiteiten,

De Ruimtelijk Economische Visie 2025-2050 (REV) onderkent het belang van sterke verbindingen tussen innovatiecampussen en hun omgeving. Zuid-Holland beschikt over een aantal internationaal toonaangevende campussen, waaronder het Leiden Bio Science Park, de TU Delft Campus, NL Space Campus, Erasmus MC Campus en Biotech Campus Delft.

Wij zetten daarom in op zowel fysieke als functionele verbindingen tussen campussen, bedrijven, kennisinstellingen en regionale ecosystemen. Dit doen wij onder andere door te investeren in bereikbaarheid en de samenwerking binnen de Taskforce Kopgroep Innovatiecampussen en diverse (innovatie)netwerken te ondersteunen. Bij ruimtelijke ontwikkelingen besteden we daarnaast nadrukkelijk aandacht aan de samenhang tussen innovatieve activiteiten en andere economisch belangrijke functies. Zoals de basiseconomie, stads- en regioverzorgende bedrijvigheid en de circulaire economie.

3. De behoefteramingen per regio dusdanig op te stellen dat:

- a. De daadwerkelijke bezetting wordt aangescherpt, niet alleen de maximale theoretische bezetting van een bedrijventerrein.

Wij delen de wens om beter inzicht te krijgen in het feitelijke ruimtegebruik op bedrijventerreinen en de mate waarin de beschikbare milieuruimte daadwerkelijk wordt benut. Bij de actualisatie van de behoefteramingen maken wij hiervoor zo goed mogelijk gebruik van beschikbare databronnen. De mogelijkheden blijven daarbij afhankelijk van de kwaliteit en actualiteit van de beschikbare gegevens.

- b. Een optelsom te maken van activiteiten die passen bij een toekomstbestendige economie in Zuid-Holland.

De REV beschrijft welke economische activiteiten prioriteit hebben voor een toekomstbestendige economie. In de provinciale behoefteraming wordt de ruimtevraag van deze activiteiten afzonderlijk in beeld gebracht.

- c. Er recht wordt gedaan aan het lokale economische ecosysteem, in het bijzonder rondom de campussen, in balans met stadsverzorgende economie.

De behoefteraming onderscheidt verschillende typen werkmilieus, waaronder campussen en innovatieve vestigingsmilieus. Daarmee ontstaat inzicht in de ruimtevraag van kennis- en innovatie-ecosystemen én van de stadsverzorgende economie, zodat beide in samenhang kunnen worden beschouwd.

- d. Er een balans wordt gevonden op regionaal niveau met oog voor ondersteunende functies.

Innovatieve, circulaire en strategische activiteiten kunnen niet op zichzelf functioneren maar zijn afhankelijk van ondersteunende functies zoals logistiek, opslag, onderhoud, testfaciliteiten, reparatie en toeleverende productie. Juist deze functies leggen vaak ook een substantieel ruimtebeslag op bedrijventerreinen. Tegelijk vraagt dit om een duidelijke afbakening binnen de raming, omdat anders een groot deel van de reguliere economie indirect onder de prioritaire activiteiten kan worden geschaard en het onderscheid tussen prioritaire en overige ruimtevraag vervaagt. Daarom brengen wij zowel de ruimtevraag van de prioritaire activiteiten als de totale ruimtevraag naar bedrijventerreinen in beeld, zodat ook

de betekenis van ondersteunende functies binnen het regionale economische systeem zichtbaar wordt.

e. Daarbij het belang van de kleine bedrijventerreinen niet vergeten wordt. Kleine bedrijventerreinen zijn van groot belang voor de basiseconomie, het midden- en kleinbedrijf en lokaal verzorgende bedrijvigheid. Daarom worden ook deze terreinen betrokken bij de regionale behoefteramingen.

De behoefteraming wordt naar verwachting in oktober 2026 afgerond en gedeeld met uw Staten. De nieuwe behoefteraming vormt tevens aanleiding voor actualisatie van de planlijsten van de regionale bedrijventerreinenstrategieën. Dit proces is in 2027 voorzien en zal in alle regio's plaatsvinden. Om die reden is de aanvaardingstermijn van de huidige regionale bedrijventerreinenstrategieën verlengd tot 31 december 2027. Hierover bent u recent geïnformeerd (PZH-2026-892299388; DOS-2021-003572).

4. Op basis van bovenstaand, de compensatieplicht per regio uit te werken, met doel een regionale en provinciale bloeiende economie.

In de regionale bedrijventerreinenstrategieën zijn afspraken gemaakt over de compensatie van bedrijventerreinen die door transformatie verdwijnen. In de nieuwe provinciale behoefteraming actualiseren wij de vervangingsvraag. Op basis daarvan kunnen de regionale afspraken over compensatie en transformatie, waar nodig, worden herijkt.

5. Ervoor te zorgen dat de visies op toekomstige ruimtelijke-economische ontwikkelingen goed en eerlijk opgesteld worden in elke regio. Desnoods kan de provincie hierin ondersteunen.

Dit verzoek sluit aan bij de bestaande provinciale rol. Wij ondersteunen de regio's bij het opstellen en actualiseren van regionale bedrijventerreinenstrategieën, behoefteramingen en ruimtelijk-economische visies. Daarbij zetten wij in op een gezamenlijke, transparante en zorgvuldig onderbouwde afweging van toekomstige ruimtelijk-economische ontwikkelingen.

De motie sluit aan bij de bestaande en voorgenomen beleidsinzet van de provincie. De uitvoering vindt plaats binnen reeds lopende trajecten. Over de voortgang en resultaten van deze trajecten informeren wij uw Staten op de daarvoor geëigende momenten. Wij adviseren u daarom de motie als afgedaan te beschouwen.

Hoogachtend,

Gedeputeerde Staten van Zuid-Holland,
secretaris,

voorzitter,

drs. M.J.A. van Bijnen MBA

mr. A.W. Kolff

